

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13C/203/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114220358
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6114220358.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Gabrielom Slobodníkom v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, proti odporcovi W. E., N.. XX. XX. XXXX, A. Ď. XXXX/XX, A. A., št. občanovi SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 343 828, v konaní zastúpený JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, o zaplatenie 1 277,07 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 984,24 Eur spolu s 8,15 % ročným úrokom z omeškania od 16. 02. 2013 až do zaplatenia, a to v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 41,42 Eur, a to v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19. 09. 2014 domáhal od odporcu zaplatenia sumy 1 277,07 Eur, vyčísleného úroku z omeškania vo výške 162,54 Eur a úroku z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 1 277,07 Eur od 08. 09. 2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 25. 06. 2012 uzatvoril navrhovateľ ako veriteľ s odporcom ako dlžníkom úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXX (ďalej „zmluva“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚZP“). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 1 240,20 Eur zo strany navrhovateľa odporcovi. Odporca sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v 12 pravidelných mesačných splátkach po 127,98 Eur. Odporca bol v omeškani s úhradou svojho záväzku, preto bol v zmysle Hlavy ÚZP s názvom „Ukončenie úverovej zmluvy“ navrhovateľom vyzvaný listom zo dňa 28. 01. 2013 k splateniu celého zostatku úveru, v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Žalovaná suma 1 277,07 Eur pozostáva z istiny (485,- Eur), úroku (166,90 Eur), zosplatennej istiny (577,17 Eur) a z poplatkov za upomienky (48,- Eur). Ďalej si navrhovateľ uplatnil úrok z omeškania jednak kapitalizovaný vo výške 162,54 Eur (8,15 % ročne zo sumy 1 277,07 Eur od 15. 02. 2013 do 07. 09. 2014) a ďalej nekapitalizovaný od 08. 09. 2014 do zaplatenia.

Odporca sa k návrhu písomne nevyjadril. Na pojednávaní dňa 24. 09. 2015 pohľadávku navrhovateľa nespochybnil. Uviedol, že sa dostal do takej finančnej tiesne, že nie je schopný žalovanú sumu uhradiť v celosti, preto bude žiadať navrhovateľa o možnosť nejakých splátok.

Do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu vstúpilo Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 343 828. Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k návrhu poukázal na skutočnosť, že medzi účastníkmi konania došlo nepochybne k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy, v dôsledku čoho sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona. Z listín predložených navrhovateľom vyplýva, že výška úveru reálne čerpaného odporcom činí 1 240,20 Eur a nakoľko odporca doposiaľ uhradil navrhovateľovi 255,96 Eur, návrh je dôvodný iba v časti na zaplatenie neuhradenej časti úveru v sume 984,24 Eur. Vzhľadom na uvedené vedľajší účastník navrhol návrh zamietnuť v rozsahu, v akom to vyplynie z vykonaného dokazovania. Náhradu trov konania si vedľajší účastník v prejednávanej veci neuplatnil.

Súd prejednal vec v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, ako aj v neprítomnosti vedľajšieho účastníka, ktorí svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnili.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, písomnými vyjadreniami vedľajšieho účastníka a navrhovateľa, oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľom, a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania uzatvorili dňa XX. XX. XXXX úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej „zmluva“), ktorej predmetom bolo poskytnutie účelového úveru odporcovi vo výške 1 240,20 Eur na nákup tovaru - Smart tv, ktorý úver sa odporca zaviazal vrátiť v 12 mesačných splátkach po 127,98 Eur splatných do 20. dňa v kalendárnom mesiaci, s dátumom prvej splátky 25. 07. 2012, konečnej splátky 20. 06. 2013, pri ročnej úrokovej sadzbe 41,69 %, RPMN 51,7 %, priemernej RPMN 46,18 %, a celkových nákladoch spotrebiteľa 295,56 Eur. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej „ÚP“). Odporca svojim podpisom na zmluve potvrdil, že prevzal ÚP, bol s nimi oboznámený a prejavil súhlas byť nimi viazaný.

Podľa § 1 Hlavy 5 ÚP klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v ÚZ. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a príp. úhrada za poistenie, ak z údajov z ÚZ nevyplýva inak.

Podľa § 3 Hlavy 7. ÚP, klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že:

a) sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

Podľa § 1 Hlavy 18 ÚP, v prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,- Eur v prípade prvej upomienky a 12,- Eur v prípade druhej a ďalšej upomienky.

Z výpisu čerpania, splátok a úhrad (č.l. 19 spisu) vyplýva, že odporca čerpal úver vo výške 1 240,20 Eur dňa 25. 06. 2012. Vykonal jedinou úhradou vo výške 255,96 Eur dňa 25. 10. 2012, započítanú navrhovateľom na splátku č. 1 splatnú dňa 25. 07. 2012, splátku č. 2 splatnú dňa 20. 08. 2012 a na upomienku II v sume 12,- Eur. Žiadnu ďalšiu úhradu už odporca neurobil, preto navrhovateľ v súlade s § 3, Hlavy 7 ÚP pristúpil k zosplatneniu dlhu listom zo dňa 28. 01. 2013, ktorým vyzval odporcu k splateniu celého úveru čerpaného na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX s tým, že dlžnú sumu 1 459,18 Eur mal odporca zaplatiť najneskôr do 15 dní od odoslania tejto výzvy. Podľa poštového podacieho hárku Slovenskej pošty, a.s. (č.l. 18) bola predmetná výzva odoslaná odporcovi dňa 31. 01. 2013, t.j. dodatočná lehota na plnenie uplynula dňom 15. 02. 2013.

Odporca po zosplatnení úveru nič neuhradil.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, v znení účinnom od 01. 04. 2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. , ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 566 ods. 2 OZ, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.).

Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31. 01. 2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z predložených listín mal súd za preukázané, že účastníci konania dňa 25. 06. 2012 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorá je vzhľadom na povahu zmluvných strán zároveň zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru odporcovi vo výške 1 240,20 Eur, ktorý sa odporca zaviazal splatiť v 12 mesačných splátkach po 127,98 Eur do 20. 06. 2013.

Súd preskúmaním zmluvy zistil, že má písomnú formu, avšak neobsahuje náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 31. 12. 2012, t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, v dôsledku čoho sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z.).

Pokiaľ ide o ročnú úrokovú sadzbu dohodnutú v zmluve vo výške 41,69 % ročne, súd má za to, že dojednaná výška úroku je neprimerane vysoká, v rozpore s dobrými mravmi, a preto je táto časť zmluvy

absolútne neplatná (§ 3 v spojení s § 39 OZ). V zmysle ustálenej praxe súdov úroky, ktoré prevyšujú viac ako dvojnásobok priemeru v bankách za porovnateľný úver, sú rozporné s dobrými mravmi. Podľa údajov Národnej banky Slovenska zverejnených na internete, boli v júni 2012 spotrebiteľské úvery s dobou splácania 1 do 5 rokov poskytované v priemere za úrok vo výške 12,93 % ročne v prípade domácností a v prípade nefinančných spoločností v priemere vo výške 3,95 % ročne. Rozpor s dobrými mravmi je v tomto prípade evidentný, keď ročná úroková sadzba 41,69 % je viac ako dvojnásobne vyššia ako priemer v bankách za porovnateľný úver v čase uzatvorenia zmluvy.

Keďže by sa mal úver z vyššie uvedených dôvodov považovať za bezúročný a bez poplatkov, súd skúmal, či bol odporcom splatený. Z výpisu čerpania, splátok a úhrad mal súd preukázané, že odporca čerpal sumu 1 240,20 Eur a navrhovateľovi doposiaľ uhradil sumu 255,96 Eur, započítanú navrhovateľom na istinu, úroky a poplatok za upomienku. Súd však túto sumu v súlade s § 853 ods. 1 OZ v spojení s § 566 ods. 2 OZ započítal iba na istinu, t.j. úver poskytnutý odporcovi (rovnako napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 17Co/464/2013 zo dňa 16. 10. 2013). Po odčítaní plnenia odporcu od čerpanej sumy dostaneme nesplatenú časť úveru, ktorá predstavuje 984,24 Eur (1240,20 Eur - 255,96 Eur). V tejto časti súd návrhu vyhovel a vo zvyšnej časti návrh, vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, zamietol.

Vzhľadom k tomu, že odporca porušil povinnosť splácať poskytnutý úver formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok riadne a včas, dostal sa do omeškania, preto navrhovateľovi vzniklo právo na úrok z omeškania. Navrhovateľ v súlade s § 3, Hlavy 7 písm. a) úverových podmienok vyzval odporcu k splateniu celého úveru listom zo dňa 28. 01. 2013 v lehote 15 dní od odoslania tejto výzvy, ktorá bola odoslaná na poštovú prepravu dňa 31. 01. 2013, t.j. lehota 15 dní uplynula dňa 15. 02. 2013 a nasledujúcim dňom (16. 02. 2013) sa odporca dostal do omeškania. K 16. 02. 2013 bol zákonný úrok z omeškania stanovený v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom do 31. 01. 2013, vo výške 8,75 % ročne. Navrhovateľ si uplatnil úrok z omeškania iba vo výške 8,15 % ročne, jednak kapitalizovaný vo výške 162,54 Eur (zo sumy 1277,07 Eur od 15. 02. 2013 do 07. 09. 2014) a ďalej nekapitalizovaný od 08. 09. 2014 do zaplatenia. Vzhľadom na uvedené, súd v zmysle § 153 ods. 2 O.s.p. priznal navrhovateľovi úrok z omeškania z priznanej istiny v uplatnenej výške, t.j. 8,15 % ročne zo sumy 984,24 Eur od 16. 02. 2013 do zaplatenia, a vo zvyšnej časti príslušenstva návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodoval v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. podľa pomeru úspechu účastníkov v konaní. Navrhovateľ bol úspešný v rozsahu 77,07 % (o zaplatenie 984,24 Eur), neúspešný v rozsahu 22,93 % (o zaplatenie 292,83 Eur), preto jeho čistý úspech predstavuje po odčítaní pomeru úspechu a neúspechu 54,14 % a v tomto rozsahu mu bola priznaná náhrada trov konania, t.j. časť súdneho poplatku vo výške 41,42 Eur (zaplatený vo výške 76,50 Eur). V zmysle § 93 ods. 4 O.s.p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník, koná však iba sám za seba. Vedľajšiemu účastníkovi, rovnako ako odporcovi, ktorý bol menej úspešný v konaní, nevznikol nárok na náhradu trov konania voči úspešnejšiemu navrhovateľovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť),

uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona číslo 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).